

[C. J. F. Sven.]

Henseende. De Udtalelser, jeg gerne vil have Lov til at fremsætte, fremsættes paa egne Vegne.

Ved første Behandling af det Forslag, der nu foreligger til Afgørelse, blev der af det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange), min Gruppes Formand, holdt en Tale, som indeholdt baade en politisk og saglig Kritik af det foreliggende Forslag, en Kritik, som jeg fuldt ud kan tiltræde. Saa vel i sin Form som ved sit Indhold — ganske bortset fra, om man i øvrigt er enig med Taleren eller ikke — hævdede denne Tale sig op over det Niveau, som man, uden Forklejnelse, tør sige er det normale i den danske Rigsdag. Talen var af Format, saaledes som man i øvrigt ogsaa maatte vente, idet det ærede 10de Medlem for 2den Kreds ikke alene i Kraft af sin Personlighed, men tillige som Bærer af en fin parlamentarisk Kultur indtager en ganske særegen Standard. Vi har tidligere paa den danske Rigsdag haft Mænd af tilsvarende Kvalitet, og jeg haaber, at det ogsaa i Fremtiden maa blive Tilfældet. Idet jeg altsaa slutter mig til det ærede 10de Medlem for 2den Kreds's Udtalelser ved Sagens første Behandling, kan jeg indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger.

Naar jeg er Modstander af det foreliggende Forslag, er jeg det, baade fordi Forslaget konstruktionsmæssigt, i forfatningsmæssig Henseende, forekommer mig meget uheldigt, og fordi Forslaget, der indeholder en Række, om jeg maa kalde det, saglige Bestemmelser, ikke tilfredsstillende mig. Konstruktionsmæssigt er jeg imod Forslaget, fordi man ved dette tilsigter et Tokammersystem, men ikke gennemfører det. Man er konstruktionsmæssigt imod et Etkammersystem, men samtidig gennemfører man det i Realiteten uden at medtage de Fordele, som et Etkammersystem i sig selv kunde medføre. Forslaget staar i konstruktionsmæssig Henseende som en Skifting. Der er ingen nye Tanker, og jeg kan ikke se, at der er gjort Forsøg paa at faa noget nyt ind. F. Eks. har man ikke søgt at indarbejde Korporationerne, man har ikke søgt at indarbejde den specielle Sagkundskab i Lovgivningssystemet i vort Land. Det eneste nye, konstruktionsmæssigt set, er Reglerne om Folkeafstemning, men i Praksis vil det efter mit Skøn vise sig, at disse Bestemmelser kun er en Skueret.

Hvad den saglige Del af Forslaget angaar, kan jeg ikke se, at man har gennemført i det Omfang, som jeg vilde anse for nødvendigt, Værnet for de Goder, som

man tilsikrer Borgerne i civile Stater, og som sammenfattes under Begrebet Menneskerettigheder, ej heller har man søgt at udvide Værnet for de Grundprincipper, paa hvilke den nuværende Samfundsordning hviler.

Selv om man gjorde den dybeste Reverens for den hellige almindelige Valgret, maatte det efter min Mening have været muligt i en ny Grundlov at faa indført saadanne Værnebestemmelser, som ikke skulde tilsigte eller virke som et Værn for den ene eller den anden Klasse, men som skulde være til hele Samfundets, alle Borgeres Gavn. Lad mig blot eksempelvis nævne som Punkter, der kunde være taget op her: Ejendomsrettens Hævdelse og Skatteudskrivningens Begrænsning. Paa intet af disse Punkter er der sket noget, der kan kaldes for en Udvidelse af Beskyttelsen i saa Henseende. Man har ikke udnyttet de Muligheder, der har været, og alt hvad der stort set er opnaaet, er en Forfatningskonstruktion, som ikke byder bedre Vilkaar for en sund og i bedste Forstand folkelig Lovgivningsmyndighed, end den nuværende Forfatning gør — tværtimod maa man befrygte det modsatte.

Jeg kan derfor ikke stemme for det foreliggende Forslag. Jo mere man studerer Forslaget, og jo mere man i al Rolighed overvejer Forslagets Konsekvenser, des mere maa man ængstes. Naar jeg ved den Afstemning, der om føje Tid skal finde Sted, undlader at afgive min Stemme, ligger der ikke heri nogen som helst Væsensforskel mellem det Standpunkt, som det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) har indtaget, og som jeg indtager i Bedømmelsen af det foreliggende Forslag.

Statsministeren (Stavning): Jeg skal naturligvis anbefale, at man vedtager det foreliggende Forslag til Danmarks Riges Grundlov. Jeg beklager, at Tidens Aand, Splittelsestendensen, præger Situationen ogsaa i vort Land, i dette demokratiske Land, hvor vi i mange Aar har kunnet glæde os ved et Parti, omfattende Landbostanden, som hævdede — kort udtrykt —: Ingen over og ingen ved Siden af Folketinget. Den Tid er jo aabenbart forbi, da dette demokratiske Grundlag var Venstres. At det konservative Parti rummer ikke blot eet, men flere Mindretal — det hører jeg nu —, som enten stemmer imod eller undlader at stemme, er for saa vidt mere forstaaeligt, naar man erindrer sig dette Partis gamle Grundsætninger og Fortid. Det er da i og for sig heller ikke nogen ny